

Hamsi

Hamsi ülkemizde ve dünyada hayli popüler bir balık türü. Yüksek ekonomik değeri, yemekleri, fıkralara konu olması gibi nedenlerle ülkemizde belki de en fazla bilinen balık türü.

Hamsi küçük boylu (18 cm kadar olabilen), kısa ömürlü (en fazla 3 yıl kadar yaşar), dibe bağımlı olmadan su kütlesi içinde yüzeye yakın yerlerde ve orta su kütlesi içinde yaşayan bir balık. Ülkemizde avlanan deniz balığının %60'ını hamsi oluşturur. Karadeniz'de kuzey-güney doğrultusunda kışlar, beslenir ve üremek için göç eder. Anadolu, Kafkasya ve Kırım sahillerinin ılık alanlarında sürüler oluşturur ve kışlar. Karadeniz dışında Marmara, Ege ve Akdeniz'de de yaşar.

Marmara Denizi hamsileri beslenmek ve yumurtlamak için yazın Karadeniz'e çıkar, kışın yeniden Marmara'ya döner. Ege ve Akdeniz'de sayıları çok azdır. Besinlerini genel olarak planktonlar oluşturur.

Hamsi ülkemiz dışında da çok avlanan bir türdür. En çok avlananları aşağıdakilerdir. Bunlardan en fazla ürün Peru hamsisinden, en az ürün ise ülkemizdeki hamsiden elde edilir.

Engraulis encrasicolus (Avrupa hamsisi - ülkemizde de yaşayan)
Engraulis anchoita (Arjantin hamsisi)
Engraulis australis (Avustralya hamsisi)
Engraulis capensis (Güney Afrika hamsisi)
Engraulis eurystole (Gümüş hamsi)
Engraulis japonicus (Japon hamsisi)
Engraulis mordax (Kaliforniya hamsisi)
Engraulis ringes (Peru hamsisi)

Fotoğraflar: Tahsin Ceylan

Kaynaklar

- Bingel, F., Gücü, A.C., Karadeniz Hamsisi Ve Stok (Tespiti) Çalışmaları., Karadeniz Hamsisi ve Stok Çalışmaları, 1. Ulusal Hamsi Çalıştayı: Sürdürülebilir Balıkçılık - 17-18 Haziran 2010.
- Genç Y., Ak, O., Başçınar, N., Dağtekin, M., Erbay, M., Atılgan, E., Doğu Karadeniz'de 2009-2010 Av Sezonunda Avlanan Hamsi, 1. Ulusal Hamsi Çalıştayı: Sürdürülebilir Balıkçılık - 17-18 Haziran 2010

Pamukkale'nin Bir Benzeri Yeraltında

Kaklık Mağarası

Mağaralar oluşum biçimleri, sarkıt, dikit gibi yapıları, içlerinde oluşan yeraltı gölleri ve labirent gibi yapılar nedeniyle her zaman ilgi çekiyor. Pek bilinmese de ülkemiz mağaralar açısından da hayli zengin. 40.000 civarında mağara olduğu tahmin ediliyor. Bunların çok büyük kısmının jeolojik çalışmaları yapılmamış ve çok azı turizme açık.

Mağaralar temel jeolojik, jeomorfolojik, meteorolojik, hidrolojik, hidrojeolojik, biyolojik özelliklerinin ve varsa turizm potansiyellerinin ortaya konulması amacıyla bilimsel olarak incelenir. Ayrıca çeşitli ölçeklerde haritalama yapılır. Ülkemizde 2500'ün üzerinde mağara bilimsel açıdan incelenmiştir. Denizli'nin Honaz ilçesine bağlı Kaklık kasabasındaki Kaklık Mağarası, çok farklı özellikleri olan mağaralardan biridir. Doğal SİT alanı ilan edilen mağara 2000 yılında MTA'lı araştırmacılarca ayrıntılı olarak incelendi, koruma ve kullanım projeleri hazırlandı ve 2002 yılında turizme açıldı.

Kaklık Mağarası'nın en önemli özelliği içinde traverten oluşumlarının bulunması. Bununla birlikte mağara aslında bir obruk oluşumu gibi çökme sonucu ortaya çıkmış. Mağaranın hemen yanında Kokarhamam Pınarı olarak bilinen jeotermal sular bulunur. Bu sular mağaranın içine akarak içeride traverten basamakların oluşmasına neden olmuştur. Bu nedenle konunun uzmanları burayı "yeraltındaki Pamukkale" olarak da adlandırıyor. Mağaranın tepesi açık olduğu ve içeri gün ışığı girdiği için duvarlarda yosunlar yaşıyor.

Fotoğraflar: Dr. Bülent Gözcelioğlu

Kaynaklar

- Ulçay, S., Kurt, O., Akcora C.M., Öztürk, M., Environmental monitoring in the Kaklık Cave (Denizli, Turkey) *Natural Science* Vol.4, No.3, pp.159-165., 2012.
- <http://www.denizli.gov.tr/index.php/116-magaralar/117-kaklikmagarasi>